

Plán péče
o
Přírodní památku
Horní a Dolní obděnický rybník

na období
2025-2034

*Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem
Středočeského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství*

schváleno protokolem č.j. ze dne

Ing. Simona Jandurová

vedoucí odboru životního prostředí

a zemědělství

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	1
1.1 Základní identifikační údaje.....	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	5
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	5
1.6 Kategorie IUCN.....	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	5
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	5
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	6
1.8 Cíl ochrany.....	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	7
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	7
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	7
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	8
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	11
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti.....	11
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy.....	12
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	12
2.4.1 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	12
2.4.2 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	15
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup.....	15
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	15
3. Plán zásahů a opatření.....	16
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	16
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	16
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	21
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	22
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	22
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	22
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	22
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území.....	22
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	22

4. Závěrečné údaje.....	23
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností).....	23
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	23
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval.....	23
5. Přílohy.....	24

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 5952
kategorie ochrany: přírodní památka
název území: Horní a Dolní obděnický rybník
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: nařízení
orgán, který předpis vydal: Středočeský kraj
číslo předpisu: 3/2014
datum platnosti předpisu: 20. 01. 2014
datum účinnosti předpisu: 15. 03. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj: Středočeský
okres: Příbram
obec s rozšířenou působností: Sedlčany
obec s pověřeným obecním úřadem: Sedlčany
obec: Petrovice
katastrální území: Obděnice, Vilasova Lhota, Žemličkova Lhota

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 708534, Obděnice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
2156		ostatní plocha	neplodná půda	8081	1414
2157		ostatní plocha	neplodná půda	3801	3427
2151		orná půda		15561	1696
2152		ostatní plocha	ostatní komunikace	6576	1091
1947		vodní plocha	rybník	4626	4626
1946		ostatní plocha	jiná plocha	1307	1307
1945		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	2069	1559
1948		lesní pozemek		3152	455
1944		trvalý travní porost		9467	9467
1943		ostatní plocha	ostatní komunikace	835	835
1942		trvalý travní porost		1676	1676
1941		trvalý travní porost		1571	1571
1940		trvalý travní porost		2078	2078

1939		trvalý travní porost		1516	1516
1932		trvalý travní porost		13300	13300
1933		trvalý travní porost		4440	4440
1934		trvalý travní porost		6583	6425
1935		trvalý travní porost		3935	3910
1936		trvalý travní porost		3930	3930
1937		trvalý travní porost		2049	2049
1938		trvalý travní porost		2099	2099
2145		ostatní plocha	ostatní komunikace	1463	257
2143		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	639	552
2142		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	4009	814
1931		trvalý travní porost		17260	12665
1929		vodní plocha	koryto vodního toku přírozené nebo upravené	4299	4299
1928		ostatní plocha	ostatní komunikace	188	11
1905		trvalý travní porost		6755	6755
1904		trvalý travní porost		5479	5479
1903		trvalý travní porost		1841	1841
1902		trvalý travní porost		3477	3477
1901		trvalý travní porost		2157	2157
1906		ostatní plocha	neplodná půda	818	818
1907		ostatní plocha	ostatní komunikace	60	60
2117		ostatní plocha	ostatní komunikace	2294	904
1912		ostatní plocha	neplodná půda	276	276
2137		ostatní plocha	silnice	14436	293
1908		ostatní plocha	neplodná půda	88	88
1909		ostatní plocha	ostatní komunikace	58	33
1911		trvalý travní porost		1011	5
1914		trvalý travní porost		7011	7011
1915		trvalý travní porost		3026	3026
Celkem					119692

Katastrální území: 719901, Vilasova Lhota

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
195		trvalý travní porost		4801	4801
196		vodní plocha	rybník	10790	10790
595		ostatní plocha	ostatní komunikace	1115	1115
197		trvalý travní porost		971	971
Celkem					17677

Katastrální území: 708551, Žemličkova Lhota

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
96		trvalý travní porost		2877	2877
95/1		trvalý travní porost		4004	3864
94/1		trvalý travní porost		1512	1506
94/7		ostatní plocha	jiná plocha	440	379
94/6		trvalý travní porost		727	66
94/2		ostatní plocha	jiná plocha	77	77
89		trvalý travní porost		737	737
94/5		trvalý travní porost		448	448
516/1		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	1581	135
516/4		ostatní plocha	jiná plocha	502	92
79		ovocný sad		3915	742
496		ostatní plocha	ostatní komunikace	396	380
75		ostatní plocha	neplodná půda	3069	3069
65/2		trvalý travní porost		4476	4476
65/6		trvalý travní porost		10111	8821
82/2		trvalý travní porost		4298	3104
74		vodní plocha	rybník	31687	31687
84		ostatní plocha	neplodná půda	3273	3273
76		trvalý travní porost		2511	2511
65/5		trvalý travní porost		4707	4707
65/7		trvalý travní porost		4685	4685
66/1		ostatní plocha	neplodná půda	3057	3057
70/2		ostatní plocha	neplodná půda	302	302
70/4		ostatní plocha	neplodná půda	367	367
70/1		ostatní plocha	neplodná půda	2128	2128
71		ostatní plocha	neplodná půda	522	522
513		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	2392	2392
72		ostatní plocha	neplodná půda	468	468
494		ostatní plocha	neplodná půda	270	270
70/3		ostatní plocha	neplodná půda	296	296
66/2		ostatní plocha	neplodná půda	641	641
66/3		ostatní plocha	neplodná půda	2251	2251
69		ostatní plocha	neplodná půda	1762	1762
493/2		ostatní plocha	ostatní komunikace	558	558
493/3		ostatní plocha	ostatní komunikace	74	74
66/4		ostatní plocha	neplodná půda	744	744
66/5		ostatní plocha	neplodná půda	212	212
65/9		trvalý travní porost		8861	8861
65/8		trvalý travní porost		7738	7738

63		ostatní plocha	jiná plocha	596	596
493/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	1625	1625
62		ostatní plocha	jiná plocha	611	611
67		trvalý travní porost		3412	3412
66/6		ostatní plocha	neplodná půda	84	84
61		ostatní plocha	neplodná půda	522	522
46		vodní plocha	rybník	64794	64794
68		vodní plocha	rybník	5647	5647
58		ostatní plocha	jiná plocha	539	539
60/2		ostatní plocha	jiná plocha	11855	11855
60/1		ostatní plocha	jiná plocha	505	505
48		ostatní plocha	jiná plocha	989	989
512		vodní plocha	koryto vodního toku přirozené nebo upravené	252	252
43/2		ostatní plocha	jiná plocha	24	24
486/3		ostatní plocha	jiná plocha	342	342
Celkem					202076

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,04			
vodní plochy	12,75		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	11,75
			vodní tok	1,00
trvalé travní porosty	15,84			
orná půda	0,17			
ostatní zemědělské pozemky	0,07			
ostatní plochy	5,06		neplodná půda	2,60
			ostatní způsoby využití	2,46
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	33,93			

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):
překryv s jiným typem ochrany:
mezinárodní statut ochrany:

Natura 2000

ptačí oblast:
evropsky významná lokalita: EVL Horní a Dolní obděnický rybník, CZ0213784

1.6 Kategorie IUCN

III - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany je populace kuňky obecné (*Bombina bombina*), která je zvláště chráněným, silně ohroženým druhem.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	ohrožený (EN)	kuňka obecná se na území vyskytuje prakticky na všech vodních plochách, početnost populace se pohybuje většinou na úrovni stovek jedinců v jednotlivých nádržích, nižší počty (vyšší desítky) bývají někdy udávány z Hradilova rybníka, celkové počty kuněk v území se pohybují v řádu tisíců jedinců	a,b

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: obratlovci – Chobot a Němec 2017

1.8 Cíl ochrany

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	zachování příznivého stavu lokality pro udržení prosperující populace kuňky ohnivé	početnost populace stovky jedinců na jednotlivých rybnících, celkem tisíce jedinců

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památku Horní a Dolní obděnický rybník tvoří soustava několika středně velkých i malých rybníků často s poměrně rozsáhlými litorálními porosty, propojená většinou kosenými lučními porosty, křovinami a lesíky, nezřídka podmáčenými.

Nadmořská výška poměrně rovinnatého území se pohybuje mezi 441-468 m. n. m. Dle geomorfologického členění se lokalita nachází v západní části Vlašimské pahorkatiny, tvoří západní okraj podcelku Votická vrchovina, okrsek Nechvalická vrchovina. Klimaticky patří do mírně teplé oblasti (západní část území je klasifikována jako MT7, východní okraj pak jako MT5). Geologickým podkladem lokality jsou hlubinné vyvřeliny středočeského plutonu (skupina Čertova břemene) zastoupené zčásti porfyrity, většinou melanokratickými granodiority. Ve sníženinách kolem drobných vodních toků a rybníků je povrch překrytý nezpevněnými nivními a písčitohlinitými až hlinitopísčnými sedimenty kvartérního stáří. Půdní pokryv je tvořen převážně glejovými půdami (glej modální a glej fluvický), při krajích území se vyskytují kambizemě, především modální.

Z hlediska fytogeografického členění je území součástí fytogeografického okresu Sedlčansko-milevská pahorkatina. Jako potenciální vegetace jsou zde předpokládány acidofilní doubravy a luhy a olšiny (Geobotanická mapa ČSSR - Mikyška 1972), případně dle Mapy potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová a Moravec, 1997) bikové a/nebo jedlové doubravy (*Luzulo albidae-Quercetum petraeae*, *Abieti-Quercetum*).

Předmětem ochrany PP je kuňka obecná (*Bombina bombina*). Kromě kuňky se na lokalitě vyskytuje řada dalších druhů obojživelníků, např. blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*), rosnička obecná (*Hyla arborea*), ropucha obecná (*Bufo bufo*) a různé druhy skokanů, např. skokan hnědý (*Rana temporaria*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), skokan krátkonohý (*Pelophylax lessonae*), nebo skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), z čolků je pak nalézán čolek velký (*Triturus cristatus*) a č. obecný (*Lissotriton vulgaris*). Poměrně častým druhem je užovka obojková (*Natrix natrix*), z dalších druhů plazů se vyskytuje také slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a ještěrky živorodá (*Zootoca vivipara*) a obecná (*Lacerta agilis*).

Pestrá mozaika lesíků, křovin, luk a především vodních a mokřadních biotopů poskytuje životní prostor řadě druhů ptáků. Ze vzácnějších nebo ohrožených druhů bývá opakovaně udávána potápka malá (*Tachybaptus ruficollis*), kopřivka obecná (*Mareca strepera*), husa velká (*Anser anser*), slípka zelenonohá (*Gallinula chloropus*), chřástal vodní (*Rallus aquaticus*), potápka roháč (*Podiceps cristatus*), nebo ledňáček říční (*Alcedo atthis*). V litorálu rybníků hnízdí moták pochop (*Circus aeruginosus*), z dalších druhů dravců se vyskytuje např. luňák červený (*Milvus milvus*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), nebo krahujec obecný (*Accipiter nisus*). Dutiny starších stromů obývá krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), nebo strakapoud malý (*Dryobates minor*), v křovinách hnízdí oba druhy slavíků, slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) i slavík modráček (*Luscinia svecica*). Kompletní seznam vzácných a ohrožených druhů ptáků udávaných z lokality v posledních deseti letech viz kap. 2.1.2.

Při terénním průzkumu v roce 2024 byly autory tohoto plánu péče na Mlýnském rybníce rovněž opakovaně zastíženy husice nilské (*Alopochen aegyptiaca*) (cca 4 kusy).

Při malakologickém průzkumu lokality byl zjištěn výskyt vrkoče útlého (*Vertigo angustior*), který je druhem uvedeným v příloze II. směrnice o stanovištích (92/43 EHS). Kromě něj byl

zaznamenán též výskyt dalších druhů měkkýšů uvedených v Červeném seznamu ČR. Jedná se o druhy vrkoč mnohozubý (*Vertigo antvertigo*), vrkoč rýhovaný (*Vertigo substriata*), lištovka lesklá (*Segmentina nitida*), okrouhlíce rybníčná (*Musculinum lacustre*) a hrachovka tupá (*Pisidium obtusale*). Z evropsky významných druhů bezobratlých udává databáze NDOP opakovaně také výskyt modráška bahenního (*Phengaris nausithous*), vázaného svým výskytem na živnou rostlinu krvavec toten.

Z hlediska vegetace jsou významné především litorální porosty v mělkém pobřeží rybníků. Na většině nádrží jsou vyvinuty plošně rozsáhlé porosty s dominantním orobincem široolistým (*Typha latifolia*), případně zblochanem vodním (*Glyceria maxima*). Z dalších druhů se často vyskytuje puškovec obecný (*Acorus calamus*), nebo přeslička poříční (*Equisetum fluviatile*). Litorály přirozeně přecházejí do porostů vysokých ostřic s dominantní ostřicí štíhlou (*Carex acuta*), které jsou však v současnosti druhově chudé, eutrofní a přetážené expandující chrasticí rákosovitou (*Phalaris arundinacea*). Vodní vegetace nebývá příliš vyvinuta, její výskyt se soustředí spíše na menší nádrže. Zde bývá nacházen lakušník štítnatý (*Batrachium peltatum*), okřehek menší (*Lemna minor*), halucha vodní (*Oenanthe aquatica*), v Hradilově rybníce pak v menším množství masožravá rostlina bublinatka jižní (*Utricularia australis*) a především rdest vláskovitý (*Potamogeton trichoides*).

Terestrické biotopy tvoří především pravidelně kosené vlhké louky, stanoviště a druhovým složením blízké pcháčovým loukám, případně na některých místech také střídavě vlhkým bezkolencovým loukám. Jejich charakter je dnes však již setřený intenzivním zemědělským hospodařením (velkoplošnou sečí, odvodněním, dosevem druhů). Reprezentativnější a druhově bohatší fragmenty se dosud nacházejí v jižní části PP za Hradilovým rybníkem. Z větší části se jedná o nekosené, nebo nepravidelně kosené plochy. Zde se dosud vyskytuje řada typických druhů vlhkých lučních společenstev, např. kohoutek luční (*Lychnis flos cuculi*), pryskyřník prudký (*Ranunculus acris*), pryskyřník zlatožlutý (*Ranunculus auricomus*), rdesno hadí kořen (*Bistorta major*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*), blatouch bahenní (*Caltha palustre*), z ostřic např. o. prosová (*Carex panicea*), o. obecná (*Carex nigra*), ostřice zaječí (*Carex leporina*), na vlhčích místech lze pak nalézt také některé vzácnější druhy, jako je kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*), rozrazil štítkovitý (*Veronica scutellata*), vrbovka bahenní (*Epilobium palustre*), nebo ostřice šedavá (*Carex canescens*). V minulosti byl ze stejného území udáván také výskyt prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*), jehož výskyt již v současnosti není pravděpodobný, stejně jako výskyt drobné šáchorovité rostliny vlhkých narušovaných stanovišť bezosetky štětinovité (*Isolepis setacea*), která je ze stejného místa rovněž udávána.

Dlouhodobě neobhospodařované plochy zarůstají postupně dřevinami, zejména vrby, střemchou a olší lepkavou. Podrost křovin a lesíků je značně ruderalizovaný, převažují kopřivy, pcháče, svízel přítula a další běžné druhy eutrofní krajiny.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky **
blatnice skvrnitá (<i>Pelobates fuscus</i>)	silně ohrožený	NT	NDOP opakovaně, Fischer 2022, celkem nižší stovky, v období rozmnožování na vodních plochách, zimoviště v křovinách lesících a na loukách kolem rybníků

čolek obecný (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	silně ohrožený	VU	NDOP, Fischer 2018, v období rozmnožování ve vodních plochách, poté na souši pod kameny, dřevem, v mechu, zimoviště v zemních úkrytech i na dně nádrží
čolek velký (<i>Triturus cristatus</i>)	silně ohrožený	EN	NDOP, Fischer 2018, v období rozmnožování ve vodních plochách, poté na souši pod kameny, dřevem, v mechu, zimoviště v zemních úkrytech i na dně nádrží
kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)	silně ohrožený	EN	hojný druh – prakticky na každé nádrži, zimoviště v křovinách a na loukách kolem rybníků, celkem až tisíce jedinců
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	ohrožený	VU	rel. hojná na většině území PP, celkem desítky až nižší stovky
rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>)	silně ohrožený	NT	různé vodní plochy a jejich okolí, celkem stovky
skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)		VU	různé vodní plochy v PP, zimoviště v křovinách a na loukách kolem rybníků, na většině vodních ploch řádově desítky jedinců, celkově stovky
skokan krátkonohý (<i>Pelophyllax lessonae</i>)	silně ohrožený	VU	NDOP, Fischer 2018, v období rozmnožování na vodních plochách, zimoviště v křovinách lesících a na loukách kolem rybníků
skokan štihlý (<i>Rana dalmatina</i>)	silně ohrožený	NT	NDOP, Fischer 2018, v období rozmnožování na vodních plochách, zimoviště v křovinách lesících a na loukách kolem rybníků
skokan zelený komplex (<i>Pelophyllax esculentus</i> s.l.)	silně ohrožený	NT	různé vodní plochy v PP a jejich okolí, zimoviště v křovinách a na loukách kolem rybníků celkově stovky jedinců
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	silně ohrožený	VU	NDOP, Fischer 2018
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	silně ohrožený	NT	NDOP, Fischer 2018
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	silně ohrožený	NT	NDOP, Fischer 2018
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	ohrožený	NT	poblíž vodních biotopů
bekasina otavní (<i>Gallinago gallinago</i>)	silně ohrožený	EN	NDOP Autratová 2022, Velký rybník
čírka modrá (<i>Spatula querquedula</i>)	silně ohrožený	CR	NDOP, Autratová, březen 2021, Velký rybník
čírka obecná (<i>Anas crecca</i>)	ohrožený	CR	NDOP Autratová 2021, Velký rybník
husa velká (<i>Anser anser</i>)		VU	Mlýnský i Velký rybník, cca 10 ks, s mladými
husice liščí (<i>Tadorna tadorna</i>)		CR	NDOP Autratová 2022, Mlýnský rybník
chřástal vodní (<i>Rallus aquaticus</i>)	silně ohrožený	VU	NDOP Veselý 2023
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	ohrožený	VU	NDOP Autratová 2021
jeřáb popelavý (<i>Grus grus</i>)	kriticky ohrožený	CR	NDOP, Autratová, březen 2021, Velký rybník
kopřivka obecná (<i>Mareca strepera</i>)	ohrožený	VU	Velký rybník
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	silně ohrožený	VU	NDOP Autratová 2022

krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	silně ohrožený	VU	NDOP Autratová 2020
labuť velká (<i>Cygnus olor</i>)		VU	Velký rybník, pár, hnízdí
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	silně ohrožený	VU	NDOP Autratová 2023
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	ohrožený		NDOP Autratová 2016
luňák červený (<i>Milvus milvus</i>)	kriticky ohrožený	CR	přelet
moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>)	ohrožený	VU	Mlýnský rybník, Velký rybník, hnízdí
potápka malá (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	ohrožený	VU	Mlýnský rybník, Velký rybník
potápka roháč (<i>Podiceps cristatus</i>)	ohrožený	VU	Velký rybník
potápka černokrká (<i>Podiceps nigricollis</i>)	ohrožený	CR	NDOP Autratová, březen 2021
slavík modráček (<i>Luscinia svecica</i>)	silně ohrožený	EN	zpěv, křoviny mezi Velkým a Mlýnským rybníkem
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	ohrožený		NDOP Autratová 2019
slípka zelenonohá (<i>Gallinula chloropus</i>)		NT	NDOP Autratová 2023
sluka lesní (<i>Scolopax rusticola</i>)	ohrožený	VU	1 jedinec, rybníček ve vých. části PP
strakapoud malý (<i>Dryobates minor</i>)		VU	NDOP Autratová 2022
vlašťovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	ohrožený	NT	sběr potravy, Mlýnský rybník, běžná
vodouš kropenatý (<i>Tringa ochropus</i>)	silně ohrožený	EN	NDOP, Autratová, duben 2022, Velký rybník
volavka bílá (<i>Ardea alba</i>)	silně ohrožený		NDOP Autratová 2021
volavka popelavá (<i>Ardea cinerea</i>)		NT	Velký rybník, Mlýnský rybník
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	silně ohrožený		zpěv, křoviny v okolí Velkého rybníka
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	silně ohrožený	NT	hráz Velkého rybníka - trus
modrásek bahenní (<i>Phengaris nausithous</i>)	silně ohrožený	NT	NDOP Kysela opakovaně, louky za Hradilovým rybníkem, luční komplex vých. od Velkého rybníka (zde početnost klesá v důsledku plošné seče v době květu krvavce)
ohniváček černočárný (<i>Lycaena dispar</i>)	silně ohrožený		NDOP Kysela 2023
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	ohrožený		NDOP Kysela 2018
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	ohrožený	NT	NDOP Kysela 2019
perleťovec dvanáctitečný (<i>Boloria selene</i>)		NT	NDOP Kysela 2024
ostřice nedošáchor (<i>Carex pseudocyperus</i>)		NT	rybníček ve vých. části PP, 1 trs
pomněnka různobarvá (<i>Myosotis discolor</i>)		NT	cca 5x, louky za Hradilovým rybníkem
vrbovka bahenní (<i>Epilobium palustre</i>)		NT	desítky, louky za Hradilovým rybníkem

* dle červených seznamů ČR: rostliny – Grulich a Chobot 2017, obratlovci – Chobot a Němec 2017, bezobratlí – Hejda, Farkač a Chobot 2017

**výskyt tučně zvýrazněných druhů nebyl potvrzen během terénního průzkumu v r. 2024, uvedeny jsou poslední údaje o výskytu druhů z databáze NDOP

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejsou známy

b) biotické disturbanční činitele

Nejsou známy.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Lokalita je územně chráněna od roku 2005, kdy byla vyhlášena EVL Horní a Dolní obděnický rybník. PP stejného jména byla v obdobných hranicích vyhlášena v roce 2014.

b) lesní hospodářství

Jako lesní plocha je vedena jediná parcela (parc. číslo 1948, kat. území Obděnice) spadající do území PP, a to pouze její malá jihovýchodní část. V době vyhlášení PP byla parcela vedena jako neplodná půda a přehlášena byla až v době platnosti minulého plánu péče. Pozemek je tvořen starším smíšeným listnatým porostem vzniklým pravděpodobně z náletu.

c) zemědělské hospodaření

Až do poloviny 20. st. byla většina území PP využívána jako orná půda. Menší část (zejména sníženina mezi Mlýnským a Velkým rybníkem a jižní okraj území v lokalitě Seník) byla tvořena vlhkými loukami. Dřevinná vegetace se v území prakticky nevyskytovala, stromy tvořily pouze úzký lem kolem některých vodních toků. Později byla orná půda postupně převáděna na kulturní louky, a naopak, vlhké luční porosty byly povětšinou ponechány ladem a postupně zarostly nálety vrb, osik, bříz, olší a dalších listnáčů.

d) rybníkářství

Vznik rybníků v okolí Obděnic lze nejspíš datovat do doby, kdy v oblasti působil rybníkář Jakub Krčín. Rozloha některých rybníků se v průběhu doby měnila, případně některé rybníky dokonce zanikaly (a posléze byly opět obnoveny), jak o tom svědčí volně přístupné záznamy v mapách prvního, druhého a třetího vojenského mapování, a rovněž letecké snímky z padesátých let minulého století (na nich například není patrný Hradilův rybník, a malý rybníček při cestě do Žemličkovy Lhoty je spíš jen zamokřenou plochou podél cesty). Rybníky byly od svého založení rybářsky využívány, Mlýnský rybník sloužil také jako zásobárna vody pro mlýn. Současná intenzita hospodaření se výrazně liší mezi jednotlivými nádržemi a mění se i mezi jednotlivými lety. Stabilně spíše intenzivně je využíván Velký (Horní obděnický) rybník, na Mlýnském rybníku (Dolní obděnický) a Hradilově rybníku (Obděnice) probíhá hospodaření s nižší intenzitou, bez rybí obsádky jsou v současnosti obě malé nádrže. Obě jsou s nefunkčním výpustním zařízením, s nízkým

sloupcem vody a zejména rybníček při cestě k Žemličkově Lhotě představuje v současné době již jen téměř zazemněnou mokřinu zarostlou téměř kompletně orobincem. Rybníky obhospodařuje společnost Štičí líhně Esox, spol. s r. o., vlastníkem Hradilova rybníka je obec Petrovice, dlouhodobým nájemcem je p. Budka.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Horní a Dolní obděnický rybník CZ0213784

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Velký (Horní obděnický)
Katastrální plocha	6,48 ha
Využitelná vodní plocha	3,96 ha
Plocha litorálu	1,74 ha
Průměrná hloubka	-
Maximální hloubka	2,6 m
Postavení v soustavě	2
Manipulační řád	schválen MěÚ Sedlčany 20.12.2021 (č.j. ŽP/22193/2018-19)
Povolení k nakládání s vodami	-
Hospodářsko-provozní řád	-
Způsob hospodaření	jednohorkový/dvouhorkový (dle manipulačního řádu)
Intenzita hospodaření	polointenzivní
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu	není udělena
Uživatel rybníka	Štičí líheň Esox, spol. s r. o.
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybnovací plán	-
Průtočnost – doba zdržení	-

Název rybníka (nádrže)	Mlýnský (Dolní obděnický)
Katastrální plocha	3,17 ha
Využitelná vodní plocha	1,36 ha
Plocha litorálu	1,15 ha, část litorálu zazemněná
Průměrná hloubka	-
Maximální hloubka	3,80 m
Postavení v soustavě	4
Manipulační řád	schválen MěÚ Sedlčany 5.3.2024 (č.j. MÚ-S/OVUP/1525/2024-3)
Povolení k nakládání s vodami	-
Hospodářsko-provozní řád	-
Způsob hospodaření	jednohorkový/dvouhorkový(dle manipulačního řádu)
Intenzita hospodaření	polointenzivní
Výjimka k aplikaci látek	není udělena

znečišťujících vodu	
Uživatel rybníka	Štičí líheň Esox, spol. s r. o.
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybňovací plán	-
Průtočnost – doba zdržení	-

Název rybníka (nádrže)	Hradilův (Obděnice)
Katastrální plocha	1,08 ha
Využitelná vodní plocha	0,69 ha
Plocha litorálu	0,06 ha
Průměrná hloubka	-
Maximální hloubka	-
Postavení v soustavě	1
Manipulační řád	není zpracován
Povolení k nakládání s vodami	-
Hospodářsko-provozní řád	-
Způsob hospodaření	jednohorkový
Intenzita hospodaření	extenzivní
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu	není udělena
Uživatel rybníka	vlastníkem je obec Petrovice, nájemce F. Budka
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybňovací plán	-
Průtočnost – doba zdržení	-

Název rybníka (nádrže)	rybníček při cestě do Žemličkovy Lhoty (Pilka, DP 10)
Katastrální plocha	0,56 ha
Využitelná vodní plocha	0,00 ha
Plocha litorálu	0,20 ha, z toho je část zcela zazemněná
Průměrná hloubka	
Maximální hloubka	
Postavení v soustavě	3
Manipulační řád	-
Povolení k nakládání s vodami	-
Hospodářsko-provozní řád	-
Způsob hospodaření	-
Intenzita hospodaření	bez rybářského hospodaření
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu	-
Uživatel rybníka	Štičí líheň Esox, spol. s r. o.
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybňovací plán	-
Průtočnost – doba zdržení	-

Název rybníka (nádrže)	bezejmenný rybníček při vých. kraji PP (DP 15)
Katastrální plocha	0,53 ha
Využitelná vodní plocha	0,03 ha
Plocha litorálu	0,38 ha, z toho je část zazemněná
Průměrná hloubka	
Maximální hloubka	
Postavení v soustavě	1
Manipulační řád	-
Povolení k nakládání s vodami	-
Hospodářsko-provozní řád	-
Způsob hospodaření	-
Intenzita hospodaření	bez rybářského hospodaření
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu	-
Uživatel rybníka	Štičí líheň Esox, spol. s r. o.
Rybářský revír	-
Správce rybářského revíru	-
Zarybňovací plán	-
Průtočnost – doba zdržení	-

Územím protékají dvě větší vodoteče (Varovský a Pořešínský potok) a několik menších přítoků a struh spojujících jednotlivé rybníky. Většina vodotečí je regulovaná, s napřímenými koryty a často také s břehy zpevněnými betonovými panely.

Název vodního toku	Varovský potok
Číslo hydrologického pořadí	1-08-05-0270
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	1,3 - 2,7 km
Charakter toku	upravený
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	Povodí Vltavy, s.p.
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	-

Název vodního toku	Porešínský potok
Číslo hydrologického pořadí	1-08-05-0270
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	0 - 0,16 km
Charakter toku	upravený
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	Povodí Vltavy, s.p.
Správce rybářského revíru	-

Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	-

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.2 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

B. druhy

druh:	kuňka obecná (<i>Bombina bombina</i>)		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
početnost populace celkově tisíce jedinců	Na lokalitě probíhá pravidelný monitoring. Odhady početnosti na jednotlivých vodních nádržích se sice mírně liší mezi jednotlivými lety, většinou se však pohybují v řádu stovek jedinců na jednotlivých nádržích, na celém území se pak jedná až o nižší tisíce jedinců. Podobné počty byly zaznamenány i v roce 2023, ze kdy pochází poslední odhady početnosti kuňky obecné na lokalitě publikované v databázi NDOP. V posledních letech se nicméně příliš nedaří dokládat úspěšnou reprodukci obojživelníků, pravděpodobně z důvodu nevhodné manipulace s vodní hladinou a vysychání prvního rybníka v soustavě (D. Fischer).		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem ochrany přírody na lokalitě jsou prosperující populace obojživelníků, zejména kuňky, vzhledem k rozlehlosti území a dobrému zachování předmětu ochrany lze však zohlednit i zájmy jiných skupin organismů.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o rybníky/nádrže

Hradilův rybník je dlouhodobě pouze extenzivně využíván, dvě malé vodní nádrže (DP 10 a DP 15) jsou v současnosti rybářsky neobhospodařované a jejich stav ani hospodaření neumožňuje. Obě větší vodní nádrže (Velký a Mlýnský rybník) jsou využívány ve větší míře. Cílem ochrany přírody by mělo být zajištění vhodných podmínek pro reprodukci obojživelníků – zachováním stávajícího extenzivního způsobu hospodaření na Hradilově rybníce, obnovou obou malých vodních nádrží a vhodně nastaveným hospodařením na obou větších rybnících. Způsob rybářského hospodaření je zapotřebí pružně upravovat na základě pravidelného monitoringu populací obojživelníků, stupně průhlednosti vody, množství a velikosti zooplanktonu a rozvoje litorální vegetace. Hospodaření by mělo být především extenzivní, s menší rybí obsádkou vhodného druhového složení (celkový výlověk by neměl přesáhnout cca 250 kg/ha využitelné vodní plochy). V případě dobře nastavených parametrů je možné po schválení OOP přistoupit i k intenzivnějšímu chovu ryb s vyšším výlovkem s příkrmováním, vždy však jen na jedné z nádrží, nikoli současně a intenzivněji využívané plochy střídát.

Všechny obhospodařované rybníky by měly být vypouštěny na podzim. Jarní výlovy by měly být vyloučeny a v jarním období by nemělo docházet k manipulaci s vodní hladinou.

Doporučenou rybou k obsádce je lín. Kapra lze považovat za méně žádoucího, v případě jeho užití je vhodné použít kategorie K0, případně K1, naopak odchov vyšších věkových kategorií kapra je nevhodný. Možné je též využití rybníků na přirozený výtěr kapra nebo lína. Býložravé druhy ryb je vhodné z obsádky vyloučit, výjimkou by mohla být pouze meliorační obsádka stanovená po konzultaci s OOP. Dravé druhy lze nasazovat v omezeném množství, zejména k regulaci ostatních rybích populací, a opět pouze po konzultaci s OOP. Za nevhodný druh je třeba považovat okouna říčního (*Perca fluviatilis*) a štika obecnou (*Esox lucius*), naopak možným druhem dravé ryby je candát obecný (*Sander lucioperca*). Zcela vyloučeny by měly být taktéž nepůvodní druhy ryb. Vhodná rybí obsádka je taková, která ještě umožní dostatečně bohatý rozvoj středních a velkých druhů zooplanktonu a fytofilních bezobratlých a zachová dostatečnou průhlednost vody, která v létě ideálně dosahuje minimálně 50 cm. Na vhodnost rybí obsádky lze také usuzovat podle míry rozvoje litorálu a zejména vodní vegetace.

Název rybníka (nádrže)	Velký (Horní obděnický)
Způsob hospodaření	jednohorkový
Intenzita hospodaření	extenzivní (do celkového výlovku 250 kg/ha vodní plochy), při dobrém stavu sledovaných parametrů po schválení OOP i intenzivnější hospodaření (viz text výše)
Manipulace s vodní hladinou	pouze podzimní výlovy, v ostatních obdobích nepřípustné
Způsob letnění nebo zimování	letnění a zimování možné pouze se souhlasem OOP
Způsob odbahňování	neodbahňovat - v příštích deseti letech není potřeba
Způsoby hnojení	nehnojit
Způsoby regulačního příkrmování	příkrmování přípustné po souhlasu OOP (do RKK 1)
Způsoby použití chemických látek	bez použití chem. látek (vápnění jako metoda likvidace invazních druhů ryb možná pouze se souhlasem OOP)
Rybí obsádky	lín, případně kapr K0, K1, další druhy méně vhodné (viz výše) Je vyloučen chov štika a okouna. K redukci invazivních druhů je možné využít candáta. Vyloučen je chov nepůvodních býložravých ryb (amur). Jakékoliv změny obsádek musejí být projednány a povoleny OOP.

Velký rybník v současnosti představuje vhodné prostředí pro obojživelníky, při zachování navrhovaného způsobu obhospodařování (nižší rybí obsádka vhodného druhového složení – viz výše, podzimní výlovy...) není potřeba dalších změn nebo zásahů (neodbahňovat). Plocha litorální vegetace by se měla do budoucna spíše zvětšovat.

Název rybníka (nádrže)	Mlýnský (Dolní obděnický)
Způsob hospodaření	jednohorkový
Intenzita hospodaření	extenzivní (do celkového výlovku 250 kg/ha vodní plochy), při dobrém stavu sledovaných parametrů po schválení OOP i intenzivnější hospodaření (viz text výše)
Manipulace s vodní hladinou	pouze podzimní výlovy, v ostatních obdobích nepřípustné
Způsob letnění nebo zimování	letnění a zimování možné pouze se souhlasem OOP
Způsob odbahňování	vlastní plochu rybníka není v příštích 10 letech potřeba odbahňovat, možná je tvorba tůní v zazemněné části litorálu (vých. část DP 1 – viz kap. 3.1.1. b)
Způsoby hnojení	nehnojit
Způsoby regulačního příkrmování	příkrmování přípustné po souhlasu OOP (do RKK 1)
Způsoby použití chemických látek	bez použití chem. látek (vápnění jako metoda likvidace invazních druhů ryb možná pouze se souhlasem OOP)
Rybí obsádky	lín, případně kapr K0, K1, další druhy méně vhodné (viz výše) Je vyloučen chov štiky a okouna. K redukci invazivních druhů je možné využít candáta. Vyloučen je chov nepůvodních býložravých ryb (amur). Jakékoliv změny obsádek musejí být projednány a povoleny OOP.

Mlýnský rybník v současnosti představuje vhodné prostředí pro obojživelníky, s ideálním rozsahem litorálu. Při zachování navrhovaného způsobu obhospodařování (nižší rybí obsádka vhodného druhového složení – viz kap. 3.1.1. výše, podzimní výlovy...) není potřeba dalších změn nebo zásahů. V zazemněné části litorálu rybníka (vých. část DP 1) je jedním z navrhovaných opatření odbahňování a tvorba tůní. Během terénního průzkumu v roce 2024 prováděném pro účely plánu péče byla v Mlýnském rybníce zjištěna přítomnost střevličky východní. Její větší množství může mít negativní vliv na populace obojživelníků. V případě potvrzení výskytu větší populace střevličky se jako vhodná metoda ke snížení jejích stavů jeví vypuštění a vymrznutí rybníka, a jeho napuštění až koncem zimy, případně je možné i vápnění.

Název rybníka (nádrže)	Hradilův (Obděnice)
Způsob hospodaření	jednohorkový
Intenzita hospodaření	extenzivní
Manipulace s vodní hladinou	pouze podzimní výlovy, v ostatních obdobích nepřípustné
Způsob letnění nebo zimování	letnění a zimování možné pouze se souhlasem OOP
Způsob odbahňování	neodbahňovat - v příštích deseti letech není potřeba
Způsoby hnojení	nehnojit
Způsoby regulačního příkrmování	příkrmování přípustné po souhlasu OOP (do RKK 1)
Způsoby použití chemických látek	bez použití chem. látek
	lín, případně kapr K0, K1, další druhy méně vhodné (viz

Rybí obsádky	výše) Je vyloučen chov štiky a okouna. K redukci invazivních druhů je možné využít candáta. Vyloučen je chov nepůvodních býložravých ryb (amur). Jakékoliv změny obsádek musejí být projednány a povoleny OOP.
--------------	---

Menší, spíše zastíněný rybník s nepříliš vyvinutým litorálem, nicméně s vyvinutou submerzní vodní vegetací (rdest, bublinatka) a s výskytem většího množství vodních bezobratlých. Vhodné je zachovat stávající velmi extenzivní hospodaření (odchov 1500-2000 ks kapra K0 bez hnojení a příkrmování), případně je možné chov ryb též vyloučit. Vhodným zásahem by byla také redukce náletových dřevin při JV straně rybníka (vykácet cca 1/3-1/2 dřevin, zejména v těsném sousedství vodní plochy).

Název rybníka (nádrže)	rybníček při cestě do Žemličkovy Lhoty (Pilka, DP 10)
Způsob hospodaření	-
Intenzita hospodaření	bez rybářského hospodaření
Manipulace s vodní hladinou	-
Způsob letnění nebo zimování	bez letnění a zimování
Způsob odbahňování	viz text níže
Způsoby hnojení	-
Způsoby regulačního příkrmování	-
Způsoby použití chemických látek	bez použití chem. látek
Rybí obsádky	bez rybí obsádky

Drobný rybníček v DP 10 je v současnosti prakticky zazemněný, bez volné vodní hladiny. Většina plochy je zarostlá orobincem, do části litorálu byly vysazené stromky, šíří se též náletové dřeviny. V důsledku špatného technického stavu v létě rovněž často vysychá. Při současném sukcesním trendu se do budoucna již nebude jednat o vhodný biotop pro kuňku. Z tohoto důvodu je zapotřebí přistoupit k šetrnému odstranění sedimentu a obnově rybníčka, včetně opravy hráze. Zároveň je nutné zachovat mělký charakter nádrže s velmi pozvolnými břehy. Vyhrnutou hmotu je zapotřebí odvézt mimo území PP. Nutným souvisejícím zásahem je výřez náletů dřevin vedoucí ke snížení zástínu plochy a snížení rychlosti zazemňování v důsledku opadu listů. Odbahnění nádrže by mělo proběhnout ve spolupráci s batrachologem, nevhodně provedené odbahňování totiž často vede k likvidaci populací obojživelníků. Doporučená posloupnost kroků při odbahňování nádrže viz např. Zavadil et al. 2011. Vhodným termínem by byl cca říjen – únor, kdy v porostu nejsou ani obojživelníci, ani hnízdící ptáci. Alternativním zásahem by mohlo být vybudování jedné nebo několika tůň v litorálu nádrže, rovněž spojené s výraznou redukcí dřevin. Z důvodu možného zanášení tůň bahnem a splachy z polí při větších srážkách by se mělo jednat spíše o hlubší a větší tůň, aby se zabránilo rychlému zazemnění plochy, případně je možné též uvažovat o zatravnění přilehlé části pole spadající do ochranného pásma PP. I zde je vhodná konzultace s batrachologem. Rybářské hospodaření v DP 10 v současnosti neprobíhá a ani do budoucna není žádoucí.

Název rybníka (nádrže)	bezejmenný rybníček při vých. kraji PP (DP 15)
Způsob hospodaření	-
Intenzita hospodaření	bez rybářského hospodaření, případně možno připustit velmi extenzivní hospodaření do výlovku 100 kg/ha
Manipulace s vodní hladinou	-
Způsob letnění nebo zimování	letnění a zimování možné pouze se souhlasem OOP
Způsob odbahňování	viz text níže
Způsoby hnojení	nehnojit
Způsoby regulačního příkrmování	nepříkrmovat
Způsoby použití chemických látek	bez použití chem. látek (vápnění jako metoda likvidace invazních druhů ryb možná pouze se souhlasem OOP)
Rybí obsádky	bez rybí obsádky, v případě extenzivního hospodaření chov L0, K0, nebo přirozený výtěr kapra a lina. Vyšší kategorie kapra nevhodné, vyloučit dravé ryby (štika, okouna)

Bezejmenný rybník ve vých. okraji přírodní památky (DP 15) je další mělkou vodní nádrží s hrází v ne zcela dobrém technickém stavu a minimálním podílem volné vodní hladiny. Většina litorálu je zarostlá orobincem, častým druhem je též zblochan vzplývavý a halucha vodní. Rybářské hospodaření v DP 15 v současnosti neprobíhá. Navrhujeme opravu výpustního zařízení a případně i hráze, odstranění biomasy (zejména orobince a zblochanu) stržením drnu v severní polovině nádrže (kořenující oddenky orobince plus cca 10 cm sedimentu). Zároveň je vhodné šetřit partie s vysokými ostřicemi, haluchou, nebo lakušníkem. Odstraněnou biomasu je zapotřebí odvézt mimo území PP. V ideálním případě by bylo vhodné zásah doplnit také výřezem dřevin podél jižní, východní a SV strany rybníka. Provedené zásahy je vhodné předem konzultovat s batrachologem. Do budoucna by měla zůstat nádrž pokud možno bez rybářského hospodaření. Možné je také připustit velmi extenzivní hospodaření s minimální rybí obsádkou (výlovek do 100 kg /ha, lín L0, kapr K0, nebo přirozený výtěr), po provedené revitalizaci rybníka je však bezpodmínečně nutné ponechat nádrž nejdříve bez ryb (pravděpodobně stačí 2 roky), aby mohla zregenerovat vodní a litorální vegetace.

b) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Kosení

Významná část plochy PP je tvořena relativně rozsáhlými kulturními loukami. Většina porostů je pravidelně sečena, dle systému LPIS se jedná o půdní bloky s konvenčním hospodařením.

Kosení (i mechanizované) je na lokalitách s výskytem obojživelníků vhodným managementem za předpokladu, že není prováděno za vlhka, v deštivých dnech a že se kosí na vyšší strniště (alespoň 10 cm, nejlépe 15 cm). Kosení na vysoké strniště je důležité zejména při případné druhé seči. Ideální frekvence je 1-2x ročně. Seč je zapotřebí provést v relativně brzkém termínu (květen), případnou druhou seč naopak až později na podzim (konec září, říjen). Navržené termíny seče jsou vhodné jak pro populace obojživelníků, tak pro udržení výskytu modráška bahenního.

Pro zvýšení diverzity stanoviště a podporu některých druhů bezobratlých je rovněž vhodné nekosit celé území najednou, ale praktikovat mozaikovou seč, ponechávat nepokosené plošky, které budou pokoseny při druhé seči, případně praktikovat fázový posun seče.

Z vegetačního hlediska jsou cenné louky v lokalitě Seník (DP 7), které jsou v současnosti neobhospodařované a postupně budou zarůstat křovinami. Zde je potřeba alespoň v omezené míře obnovit kosení a zachovat tak luční charakter plochy s výskytem mnoha typických druhů pcháčovských a střídavě vlhkých luk, která slouží zároveň jako zimoviště pro obojživelníky a biotop pro modrásky bahenního.

Dlouhodobě neudržované jsou také DP 5 a DP 6, které slouží jako „nárazníková zóna“ při zachytávání živin i splachů z přilehlých polí. I zde je nicméně zapotřebí plochu kosit a pokosenou biomasu odvézt, aby se snížila dotace živin a zabránilo se sukcesi a zarůstání dřevinami.

Ekosystém	<i>travnaté plochy</i>
Typ managementu	<i>kosení</i>
Vhodný interval	<i>2x ročně</i>
Minimální interval	<i>1x ročně</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>sekačka s traktorem</i>
Kalendář pro management	<i>V-IX</i>
Upřesňující podmínky	<i>biomasu odvézt mimo území PP, nekosit za vlhka, kosit na vyšší strniště</i>

Výřezy dřevin

V okolí některých vodních ploch je vhodné redukovat nálety listnatých dřevin, které zastíní nádrže a opadem listů zvyšují rychlost jejich zazemňování. Jedná se zejména o okolí obou malých vodních nádrží (DP 10, DP 15), případně i o část dřevin při JV hraně Hradilova rybníka. Vhodné by bylo rovněž redukovat nálety zarůstající opuštěné plochy vlhkých luk, např. v DP7.

Ekosystém	<i>nálety dřevin kolem vodních ploch a na opuštěných loukách</i>
Typ managementu	<i>výřezy dřevin</i>
Vhodný interval	<i>jednorázově</i>
Minimální interval	
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>motorová pila</i>
Kalendář pro management	<i>X-II</i>
Upřesňující podmínky	<i>biomasu odvézt mimo území PP</i>

Tvorba tůní

Stávající nabídka stanovišť je možné doplnit nově vybudovanými tůněmi. Přednostně by pro ně měly být vybírány lokality méně hodnotné jak z přírodovědného, tak ekonomického hlediska, které však budou zároveň (nejlépe po celou sezónu nebo alespoň od počátku doby rozmnožování po metamorfózu larev) dostatečně zásobeny vodou, aby tůně nevysychaly a nestaly se reprodukční pastí. Nové vodní plochy by měly mít hloubku 1 - 1,5 m s velmi pozvolna klesajícími břehy. Okolí tůní je třeba zbavit dřevin (pokud budou budovány na zastíněných místech) a nadále je udržovat přístupné pro migrující obojživelníky (kosením nebo extenzivním spásáním). V závislosti na jejich velikosti a rychlosti zazemňování bude do budoucna tůně zapotřebí pravidelně udržovat (vytrháváním orobince a rákosu), případně i obnovovat nebo nahrazovat novými, umístěnými poblíž. Případná obnova tůní by měla brát

ohled na obojživelníky, kteří zimují ve vodě. Vhodným prostorem pro nově vybudované tůň by mohla být např. rákosina v DP 6, nebo druhově chudé, až ruderalizované porosty chrastice v epilitorálu Mlýnského rybníka (DP 1), či okraj Mlýnského rybníka na rozhraní porostu chrastice a rákosin (mimo prostor přístupný rybám) ve stejné dílčí ploše, případně také prostor epilitorálu zazemněného rybníčka v DP 10.

c) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Péče o ekosystémy je zároveň péčí o ochránářsky cenné druhy rostlin.

d) péče o populace a biotopy živočichů

Kuňka vyhledává především mělké zarostlé okraje extenzivně obhospodařovaných či neobhospodařovaných rybníků, které jsou bohaté na její hlavní potravu – komáří a pakomáří larvy. Upřednostňuje plně osluněné nádrže s kvalitními litorálními porosty. Většinu roku tráví ve vodě, kde dochází i k páření. Vajíčka klade většinou v několika etapách v závislosti na deštích od dubna do srpna na vodní vegetaci. Larvy se líhnou zhruba po týdně, živí se především řasami a detritem. Až koncem léta kuňky migrují k zimním úkrytům, které jsou většinou do 250 m od vody, výjimečně i dále. Zimují v puklinách skal, opuštěných norách hlodavců, pod návějemi listů, v ruinách, ve sklepích atp. Kuňku ohrožuje mimo jiné: nevhodným způsobem, nebo v nevhodném období provedené odbahňování, vypouštění rybníků během jara a léta (duben – září/polovina října), sukcesní změny na menších vodních plochách (zazemňování nádrží, zarůstání litorálu nevhodnými druhy, např. orobincem), vysoké nebo nevhodné rybí obsádky, malá plocha litorální vegetace, ve které kuňky hledají úkryt před predací, nedostatek péče o břehové porosty vedoucí k přílišnému zastínění nádrže.

Z biologie druhu vyplývají požadavky na management a způsob ochrany druhu, které jsou blíže rozvedeny v kap. 3.1.1.a (péče o vodní ekosystémy) a 3.1.1.b. (péče o ekosystémy mimo lesní pozemky).

Obecně - péče o obojživelníky na území PP Horní a Dolní obděnický rybník by měla spočívat v udržení šetrného rybářského hospodaření na větších vodních nádržích, zajištění dostatečné a pestré nabídky dalších typů vodních a mokřadních stanovišť (tůň, malé rybníčky) a zajištění správné péče o terestrické biotopy ve zbytku území (správně prováděné kosení, udržení nízkého zástínu v okolí vodních ploch).

v DP 7 a DP 14 byl zjištěn výskyt modráška bahenního (*Phengaris nausithous*). Zejména v DP 14 však počty modrásků rapidně klesají v důsledku plošné seče, navíc prováděné v nevhodném termínu. Pro udržení populace modráška je zapotřebí nesekat v době letu dospělců a výskytu vajíček a housenek na živné rostlině (krvavec toten), tj. první seč provádět do konce května, případnou druhou seč až od 15. září, vhodné je také kosit na vyšší strniště z důvodu ochrany hnízd hostitelských mravenců. (Navržený termín i způsob seče je v souladu i s péčí o obojživelníky). Naprosto nevhodná je pro modrásky plošná letní seč v červenci a srpnu. Pro zachování heterogenity stanoviště je ideální je kosit mozaikovitě nebo v pásích, nepokosené plošky pokosit v dalších letech a jejich umístění střídát. Tam, kde není mozaikovitá seč možná, je žádoucí alespoň ponechat nekosené širší lemy nebo pásy s krvavcem.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) rybníky (nádrže)

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Nejsou.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území je označeno jednou cedulí se státním znakem u silnice do Žemličkovy Lhoty při J straně území, cedula u silnice při severní straně PP je vyvrácená. Pásové značení vesměs chybí. Navrhujeme opravit poškozenou ceduli, případně také doplnit označení PP třetí cedulí na hrázi Hradilova rybníka.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Nejsou.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

V případě prováděného odbahnění DP 10 je potřebná výjimka ze základních podmínek ochrany ZCHD živočichů podle §56 zák. 114/1992 Sb.

c) ostatní

Nejsou

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Při stávajícím režimu využívání lokality není regulace zapotřebí.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Nejsou.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Pokračování pravidelného monitoringu obojživelníků, pravidelné sledování průhlednosti vody, množství a velikosti zooplanktonu a rozvoje litorální vegetace.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
kosení	1,75 ha	3-5x	245 000,-
výřezy dřevin	0,6 ha	jednorázově	126 000,-
rekonstrukce litorálu, tvorba tůní	0,25 ha	jednorázově	1 025 000,-
udržování tůní (vytrhávání orobince)	0,03 ha	3-5x	2 500 000,-
tabule se státním znakem	2 ks	jednorázově	8 600,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			3 904 600,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Gulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR [The Red List of vascular plants of the Czech Republic]. – Příroda 35: 75–132.

Chobot K., Němec M. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Příroda, Praha, 34: 1–182.

Karlík P., Fischer D. (2013): Plán péče o přírodní památku Horní a Dolní obděnický rybník (návrh na vyhlášení přírodní památky Horní a Dolní obděnický rybník) na období 2014-2023

Spilka J. (2015): Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Horní a Dolní obděnický rybník CZ0213784

Zavadil V., Sádlo J., Vojar J. (eds.) (2011): Biotopy našich obojživelníků a jejich management. Metodika AOPK ČR, Praha.

Internetové zdroje:

NDOP - <https://portal.nature.cz/nd/find.php>

DRUSOP - <https://drusop.nature.cz/portal/>

<https://obojzivelnici.wbs.cz/>

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Mgr. Iva Weiterová, PhD
RNDr. Libor Weiter

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky:

Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy:

Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Mapa se zákresem výskytu vzácných druhů**

Vrstvy:

Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Tabulka T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	4,73 ha	Mlýnský rybník s litorálem a břehovými porosty; mělký rybník s rozsáhlým litorálem, přecházejícím do porostů chrastice, kolem hráze a místy i jinde roztroušené dřevinné porosty	hospodařit dle RS péče o vodní plochy, litorál i dřevinné porosty bez zásahu, alternativně na části litorálu s chrasticí tvorba tůní	- 3	- IX-II	- jednorázově
2	0,69 ha	pravidelně kosená, mírně eutrofní vlhčí louka	kosení	1	V, IX-X	1-2x ročně
3	0,16 ha	orná půda		-	-	-
4	1,88 ha	Hradilův rybník a okolní dřevinné porosty	hospodaření dle RS redukce dřevinných porostů	- 3	- XI - II	- jednorázově
5	0,16 ha	opuštěný, v důsledku splachu živin z polí velmi eutrofní porost s dominantní psárkou, počínající nálety osiky	kosení	3	V-IX	1x 2-3 roky
6	0,84 ha	splachy živin z polí, neobhospodařovaná vlhká ruderalní plocha s kopřivou a rákosem	kosení tvorba tůně	2 3	V-IX IX - II	1x 2-3 roky jednorázově
7	0,80 ha	opuštěná, nicméně druhově dosud bohatá plocha fytoecenologicky na pomezí pcháčovských a střídavě vlhkých bezkolencových luk, postupně zarůstá dřevinami	kosení, výřezy křovin	2 2	IX XI - II	1x2-3 roky jednorázově
8	1,46 ha	vlhké, většinou kosené luční porosty, zejména záp. část segmentu poměrně zachovalá	kosení	1	V, IX-X	1-(2x) ročně
9	4,16 ha	pravidelně kosené luční porosty	kosení	1	V, IX-X	1-2x ročně
10	0,27 ha	zazemněný rybníček při cestě na Žemličkovu Lhotu – porosty orobince a nálety vrb a olší	odbahnění nebo tvorba tůní, oprava hráze a výpustního zařízení, odstranění náletů	1	X-II	jednorázově
11	0,19 ha	kosená loučka pod Velkým rybníkem	kosení	1	V, IX-X	1-(2x) ročně
12	2,80 ha	smíšené listnaté dřevinné porosty; v západní části z náletů, ve východní části pod hrází Velkého rybníka převažují vysázené porosty olší, maloplošně i smrk	bez zásahu	-	-	-
13	7,55 ha	Velký rybník s litorálem a břehovými porosty	hospodaření dle RS	-	-	-
14	6,49 ha	pravidelně kosené kulturní louky ve vých. části PP	kosení	1	V, IX-X	1-2x ročně
15	0,45 ha	mělký bezejmenný rybníček ve vých. části PP	oprava hráze, stržení drnu v litorálu, redukce dřevin	2	X-II	jednorázově
16	1,29 ha	křoviny a nálety ve vých. cípu PP	výřezy dřevin v okolí nádrže	2	X-II	jednorázově

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Mapa se zákresem výskytu vzácných druhů

- Pomněnka různobarvá (*Myosotis discolor*) ● Vrbovka bahenní (*Epilobium palustre*) ● Ostřice nedošáchor (*Carex pseudocyperus*)